Natuurbescherming en -studie in Zeeland door G. Middelman, Scheveningen

Toen we vorig jaar in „Natura" iets vertelden over de vogelrijkdom in Zeeuws-Vlaanderen merkten we o.a. op dat er eigenlijk nog zo weinig bekend is van dit deel van ons land en dat veler hulp nodig was om gegevens te verzamelen teneinde ook hier een enkel natuurreservaat te krijgen. Voor het ogenblik geldt dat nog, hoewel er in het afgelopen jaar wel enkele vorderingen zijn gemaakt, een enkel gebied is geïnventariseerd en vele losse waarnemingen zijn verzameld. Het nooit teleurstellende Zeeland bracht ons in 1949 een ongekend grote Steltkluteninvasie en vooral in Vlaanderen broedden de vogels langs vele kreken, tussen kluten, visdieven, kleine plevieren en andere soorten, waarmee weer een argument was verkregen voor de belangrijkheid van deze gebieden. Maar we zijn niet gerust, ook in Zeeland doet men aan ruilverkaveling en inpoldering. Zo is het Zuid-Sloe, bekend verzamelgebied in voor- en najaar en ook in de winter, voor een deel ingepolderd, het bekende broedvogel- en schelpengebied de Kaloot dat aan het Zuid-Sloe grenst is 's zomers vaak meer badstrand dan rustig vogelreservaat en zo kunnen we doorgaan. Op een van de mooiste terreinen in Oost-Zeeuws-Vlaanderen werd in Augustus al druk gejaagd, terwijl er overal jonge kluten, visdieven, kleine plevieren, bergeenden, enz. rondliepen, terwijl ook een tiental jonge steltkluten daar zijn heil zocht. O, de vogels zijn niet zo klein meer in deze tijd, maar door de jacht worden ze toch ontijdig van hun broedplaatsen verjaagd, met alle gevaren van dien. Het wordt zo hoog tijd dat er in Zeeland eens een paar goede rustige reservaten komen. Het kan, zeker, maar we zullen er voor moeten werken. De terreinen zijn er, ze horen in het landschap, enkele kreken doen dienst als waterboezem en zijn dus bovendien onmisbaar. Maar ze missen de rust, die nodig is, het hele jaar door. Wat te zeggen van een klopjacht op kwartels? In het najaar worden eenden en ganzen van het ene gebied naar het andere gedreven, de grote schorrenvlakten worden alle op de duur met inpoldering bedreigd.

Zoals al gezegd, wordt er wel aan een en ander gewerkt, maar we moeten vooral gegevens hebben en niet alleen van vogels. Wat weten we van het leven in sloot en plas in Zeeland? Bijna niets, de determinatieboekjes geven bij vele soorten planten en dieren op: „niet bekend uit Zeeland, Walcheren, Zeeuws-Vlaanderen, Zuid-Beveland, enz.". Het is daarom dat we nog eens een dringend beroep doen op alle natuurliefhebbers, die Zeeland bezoeken en dan in het bijzonder Zeeland bezuiden de Oosterschelde om gegevens te verzamelen, zo mogelijk een bepaald terreintje eens wat beter onder handen te nemen. Het gaat hier niet om uitgestrekte gebieden, maar om bestaande kleine terreinen die zonder aan wie dan ook schade te berokkenen beschermd zullen kunnen worden.

Kom eens wat verder, blijf niet alleen op Schouwen. We kennen er al velen die de stap gewaagd hebben en niemand had er ooit spijt van. „Het is zo ver weg," horen we zeggen. Helemaal niet, we gaan wel naar de Waddeneilanden; de reis daarheen is veel tijdrovender en duurder.

En dan nog iets wat eigenlijk buiten het bestek van dit stukje valt. Mogen we van het jaar eens rekenen op de medewerking van zeer velen om de trek na te gaan in het najaar? De trek in Zeeland is zeer interessant, maar een heel net van waarnemers is nodig om nu eens precies na te gaan hoe het verloop over de eilanden is.